

Bergen 02.02.2011

- Steinar Høiback

Seniorrådgiver Arbeidstilsynets region: Indre Østland, avdeling Drammen

tlf: 91174848

steinar.hoiback@arbeidstilsynet.no

Arbeidsområde:

IA – tilrettelegging av arbeidsplassen – Godkjent BHT – psykososialt / trakassering - medlem i nasjonalt IA prosjekt og program for IA med BHT som særlig arbeidsfelt

Bestillingen

- Bedriftshelsetjeneste – en utgift for bedriften eller en nyttig ressurs? – hva er ønsket med det nye regelverket?

Begrunnelsen for nytt regelverk

- Tidligere statsråd Dag Terje Andersen – 10.2.2009:

*Arbeids- og inkluderingsdepartementet fastsetter nå nye krav om bedriftshelsetjeneste i åtte risikoutsatte bransjer. En ny obligatorisk godkjenningsordning skal samtidig sørge for at bedriftshelsetjenestene har den kvaliteten og kompetansen som er nødvendig **for å bidra til godt helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid og til å forebygge utstøting i virksomhetene.***

Andre begrunnelser

- Rogalandsforskning 1999
- STAMI Rapport 6/2010
- Arbeidstilsynets begrunnelser
- Relativt entydig faglig synspunkt: BHT brukes ikke godt nok, av arbeidsgiverne – ansatte – BHT har også behov for å øke faglighet

Bedriftshelsetjeneste – en utgift for bedriften eller en nyttig ressurs?

- Ja BHT er nyttig, **men**, — BHT er mest lønnsomt hvis man gjør ting som virker og unnlater å gjøre ting som ikke virker
- Hvordan vet vi det?

Noen eksempler fra forskning på nytte

- Mange mener at systematisk HMS – arbeid og BHT er lønnsomt
 - NHO. Opplæring i HMS. Systematisk HMS - arbeid for arbeidsgivere. 2006
 - Lie A, Norseth T, Mehlum IS, Bratland SZ, Hagerup-Jenssen T, Moen BE, et al.

Arbeidsgruppe for vurdering av den videre utviklingen av BHT.

http://odin.dep.no/mod/norsk/dok/andre_dok/rapporter/002001-990334/dok-bn.html

Flere eksempler

- Store Enso: 1 kr investert i BHT gir 5 tilbake
 - Johnsson J, Lugn A, Rexed B. Långtidsfrisk. Så skapas halsa, effektivitet och lønsamhet. Lund, Sverige: Ekerlids forlag; 2003

Nederland og Finland

- Forebygging av sykefravær gjennom BHT i Nederland og Finland ga fraværsreduksjon på om lag 35%
 - (1) Kant IJ, Jansen N, van Amelsvoort L, van Leusden R, Berkouwer A. Structured Early Consultation with the Occupational Physician Reduces Sickness Absence Among Office Workers at High Risk for Long-Term Sickness Absence: a Randomized Controlled Trial. *Journal of Occupational Rehabilitation* 2008 Mar 20;18(1):79-86
 - (2) Taimela S, Malmivaara A, Justen S, Laara E, Sintonen H, Tiekso J, et al. The effectiveness of two occupational health intervention programmes in reducing sickness absence among employees at risk. Two randomised controlled trials. *Occup Environ Med* 2008 Apr;65(4):236-41.

Og det er flere ...

- Men hvor mye dokumentasjon på nytte trenger vi før vi lar oss overbevise???

Hva vet vi om BHT`s verdi – i Arbeidstilsynet?

- Bedriftshelsetjenestens rolle og innsats i virksomhetene, STAMI rapport nr. 6 (2010)

Et samarbeidsprosjekt mellom Arbeidstilsynet og Statens arbeidsmiljøinstitutt

Hva fant vi?

- Virksomhetene bruker sin BHT for dårlig:
 - Kun 54% av virksomhetene bruker BHT ift informasjon og opplæring av eget arbeidsmiljø
 - Virksomhetenes bruk av BHT i sykefraværsoppfølging var mangelfull
 - Men 70% brukte BHT til bistand ved kartlegging av sitt arbeidsmiljø
 - Kun 33% av virksomhetene hadde foretatt en vurdering av om BHT var faglig kompetent (Dette var gammelt regelverk – i dag har vi godkjenningsordningen av BHT)

Hva er så ønsket med nytt regelverk?

- Jf forskrift: <http://www.arbeidstilsynet.no/forskrift.html?tid=77982>
Virksomheter innen visse bransjer skal ha godkjent bedriftshelsetjeneste (bransjeforskriften)
- samt: <http://www.arbeidstilsynet.no/forskrift.html?tid=209570>
Arbeidsgivers bruk av godkjent bedriftshelsetjeneste og om godkjenning av bedriftshelsetjeneste

Ønsket er 2 delt:

- Virksomheter innenfor de bransjer som bransjeforskriften definerer, skal knytte til seg BHT som er godkjent eller har plan som tilsier at de vil bli godkjent.

Dette gjelder ca halvparten av alle virksomheter i Norge

- At virksomhetene bruker sin BHT slik som forskrift om bruk av BHT tilsier

Hvorfor?

- Fordi vi ser at riktig bruk – av god BHT, god BHT er nå godkjent BHT har stor nytte for den enkelte ansatt, for bedrift og for samfunnet
- Bruk av BHT kan visualiseres slik:

BHT s rotasjons - aktivitetshjul

Hva er vår forventningen til arbeidsgiver?

- Bestillingskompetanse – riktig bruk av BHT
- Hva ligger av lovkrav?
- Internkontroll
- Bedriftens HMS system
- Forskrift om bruk av godkjent BHT
- Forskrift om å tilmelde seg BHT (bransjeforskriften)

Kjenn på egen problembeskrivelse

- Hva skal jeg bruke BHT til – ut fra egen risikovurdering
- Gjør avtale med BHT ift bedriftens risikovurdering
- Følg det opp og sørg for at BHT jobber etter bestillingen
- Dokumenter det som blir gjort

- Så kan man, høste, bedre kontroll med egen arbeidsmiljøutfordringer, bedre produktivitet – mer nærvær – mindre kostnader – en bærekraftig virksomhet

Alle vi her – gjør det – i vårt daglige virke

Vi vurderer risiko – hele tiden

Hvordan understøtter vi dette?

- Vi fører tilsyn med at virksomhetene har HMS systemer og aktiviteter slik som gjeldende lover og forskrifter tilsier de skal ha – ca 15000 tilsyn hvert år og i bransjer og virksomheter der vårt risikobilde tilsier innsats

Fokus

- Det er sterkt fokus på BHT i alle sentrale prosjekter som Arbeidstilsynet kjører i 2011
- Dette gjelder særlig vårt prosjekt "På Lag" – som er et prosjekt med IA fokus – tilrettelegging – bruk av BHT –
- Det er videre opprettet en programgruppe i Arbeidstilsynet som også jobber sterkt med BHT faglige tilsynsspørsmål

Tilsynspolicy

- BHT skal være tema i alle tilsyn i BHT pliktige virksomheter fra 2010, dette er våre standardspørsmål der virksomheten skal ha BHT, vi sjekker:
 - Er virksomheten pålagt å knytte til seg godkjent BHT?
 - Er virksomheten tilknyttet godkjent BHT?
Dokumentasjon må fremlegges
 - Er det utviklet periodevis plan for BHTs arbeid i virksomheten?
Dokumentasjon må fremlegges
 - Er det utarbeidet meldinger/årsrapport for BHTs arbeid i virksomheten?
Dokumentasjon må fremlegges

Hva viser tilsynstallene?

- (Tilsynstall og reaksjonstall er foreløpige, noe usikre)
- Vi utførte 14 835 tilsyn i 2010
- Av disse utgjør 9555 tilsyn i såkalte BHT- pliktige tilsyn
- Vi ser derfor at BHT er tematikk som er relativt gjennomgående tema i utsjekkingspunkter ved våre tilsyn

Erfaring så langt...

- Landsundersøkelser viser at Arbeidstilsynets inspektører følger opp de tilsynsføringene som er gitt, men – det er fremdeles behov for å følge med og holde fokus...

Det er gitt mange pålegg om å tilslutte seg BHT og planer som viser BHTs arbeid i virksomhetene.

Erfaring på BHT nytte – i praksis (1):

En virksomhet – brukte ”*BHT konsulent*” i sak som gjaldt trakassering, integritetskrenkelse, trusler, hvor arbeidstaker hadde blitt syk, nedbrutt, deprimert – resultat langvarig sykemelding med stor risiko for utstøting

- Arbeidstilsynet inn, pålegg om **bruk** av godkjent BHT – krav til arbeidsgiver om å **bruke godkjent BHT slik forskriften tilsier**, krav om system og aktiviteter i bedriften som ivaretok ansattes integritet, verdighet m.m.
- Melding fra arbeidsgiver om at systemene og aktivitetene nå er på plass, arbeidstaker returnerer til jobb om få dager – dette var ”God BHT” aktivitet – honnør til BHT
- Konsekvens – et forsvarlig arbeidsmiljø – arbeidstaker kunne returnere, men også antatt en ”*BHT konsulent*” mindre

Erfaring på BHT nytte – i praksis (2):

- Kommune – store samarbeidsproblemer i en av sine avdelinger, BHT lite involvert –
- Klage til Arbeidstilsynet fra en av de ansatte – BHT involveres, prosess igangsettes – 6 mnd går – saken avsluttes fra Arbeidstilsynet som tilfredsstillende løst –
- God BHT nytter – når arbeidsgiver bruker BHT slik hun skal, det er dessverre ukjent hvor mye denne kommunen sparte av rene kostnader ved å bruke sin BHT på riktig måte

Vi ser at BHT nytter – når bestillingen er riktig

Idebanken - BHT - Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) - Windows Internet Explorer

http://www.stami.no/?rid=35929&cid=1044

LOGG INN Brukernavn [] Passord [] Logg inn Glemmt passord? English Nynorsk

Søk []

Forsiden Kontakt oss Aktuelt Om oss Kurs Forskning Publikasjoner Laboratorietjenester BHT Arbeidsmiljøbiblioteket

BHT-register Idebanken God BHT HMS-epostliste BHT-hjemmesider

BHT Idebanken

Gode tiltak i bedriftshelsetjenestene

Det gjøres mye bra arbeid i mange av landets bedriftshelsetjenester. Mange virksomheter er godt fornøyd, og mye tyder på at både myndigheter og partene i arbeidslivet nå ønsker å ta et krafttak for å støtte opp om de arbeidsmedisinske avdelinger og bedriftshelsetjenestene i Norge gjennom den foreslåtte godkjenningsordningen for BHT, utvidet bransjeforskrift og økonomisk styrking av de arbeidsmedisinske avdelingene.

Hva skal bedriftshelsetjenesten gjøre

Viser for oss at den enkelte BHT, sammen med virksomheten, skriver om interessante tiltak og gode grep de har fått til sammen - og som kan de ønsker å vise fram til andre. Beskrivelsen skal inneholde navn på BHT og virksomhet, mål med tiltaket, hva som ble gjort og hva det førte til. Eksempelene gjøres tilgjengelig via vår nettside og nyhetsbrev. Dette burde være en god anledning til å komme fram med sukseshistoriene. Vil du og din bedriftshelsetjeneste fortelle om gode og spennende tiltak og grep dere har fått til sammen med en virksomhet?

Bidragene sender du til:

[Odd Bjørnstad](#)
[Arve Lie](#)

Innlegg fra bedriftshelsetjenester:

Gravid og i arbeid. Et pilotprosjekt i Sør-Troms HMS-tjeneste

Gravide i Norge har et høyt sykefravær. Dette har Sør-Troms HMS-tjeneste forsøkt å gjøre noe med. Gjennom å satse på bedre tilrettelegging for gravide i medlemsbedriftene sine...

26.04.2010 LES MER

Risikovurderingsmetode av trussel- og voldssituasjoner

I dette bidraget av Idebanken God BHT omtales utvikling av en risikovurderingsmetode av trussel- og voldssituasjoner for ansatte innen pleie- og omsorgssektoren som arbeider m...

13.01.2010 LES MER

"Grønn jobb" - helsefremmende arbeidsplasser

Dette bidraget til Idebanken God BHT omhandler et prosjekt på Kraft Foods (tidligere Freia) hvor formålet var å styrke positive, helsefremmende faktorer på arbeidsplassen.

10.11.2009 LES MER

Subjektive synspunkter (1)

- Arbeidstilsynet burde kanskje se mer på utfordringen med detaljert kontroll av arbeidsgivers bruk av BHT – vår best. 600,
- Vi ser endel utfordringer når vi studerer hvilke økonomiske rammevilkår som gis BHT – ved kontraktinngåelse mellom virksomhet og BHT
- Mange positive trekk ved innføringen av ny BHT 1.1.2010 – men det observeres også at vi fremdeles har en vei å gå (lang?) før de enkelte virksomheter bruker BHT slik lovgivers (forskriftens) intensjon tilsier

Erfaring og Subjektive synspunkter (2)

- Selv om BHT dekker de formelle krav til godkjent BHT, kan det diskuteres om BHT har god nok juridisk kompetanse innen:
 - Arbeidsmiljølov §§ 4-3 og 4-6, *krav til det psykososiale arbeidsmiljø og særlig om tilrettelegging for arbeidstakere med redusert arbeidsevne*
 - Dette på grunn av egne erfaringer som viser at mange BHT ikke synes å beherske det juridiske begrepet som omfatter, **arbeidsgivers styringsrett, arbeidstakers medvirkningsplikt**, så godt som ønskelig, dette strever mange arbeidsgivere, arbeidstakere og BHT med – her er det forbedringspotensialer....

But Lady`s and gentlemen:

- So far – so good
- Takk for oppmerksomheten

Bruk Arbeidstilsynet

- www.arbeidstilsynet.no (nettsidens førsteside)
- <http://www.arbeidstilsynet.no/nyhet.html?tid=221806> (Journal på nett)
- <http://www.arbeidstilsynet.no/fakta.html?tid=102478> (BHT side)
- <http://www.arbeidstilsynet.no/fakta.html?tid=78249> (Sykefraværsarbeid)
- <http://www.arbeidstilsynet.no/binfil/download2.php?tid=104062>
(Lenke til næringskodeverk)